

Sosyal Mesafe

Sevgili Velimiz,

Etrafımızda görülmeyen fakat var olan bir alan vardır. Bu alana kişisel alan denir. Kişisel alanımız; yere paralel açılmış bir kol hizasındaki alandır. Biri habersiz o alana girdiğinde irkilir çekilme hareketi yaparız. Kişisel alan değimiz alan tam da orasıdır. Yakınlık derecesi ne olursa olsun kişisel alan özeldir ve bu sınırlar çocuğa (özellikle 4 yaş ve üzeri) mutlaka uygun bir dille anlatılmalıdır.

Kültürel ve geleneksel yapımız gereği sıcakkanlı insanlarız ve şirin küçük bir çocuk gördüğümüzde yabancı da olsa, ona sarılmak, saçını sevmek, yanağından öpmek, soru sormak belki kendimizce şaka yapmak isteriz.

Sokakta, markette, herhangi bir yerde sıra beklerken, yani günlük hayatımızın içerisindeki normal zamanlarda bile bu durumu sıklıkla yaşarız. Fakat kişisel alanının korunması gerektiği zamanlarda, çocuğun hayır demesini bilmesi açısından, bu sıcakkanlı duruşumuza biraz ayar vermemiz gerekecektir.

Elbette ki sevdiklerimizle sarılmak, temas etmek sevgimizin bir göstergesi ve çocuğun duygusal gelişimi içinde oldukça önemlidir. Fakat kişisel alan çok fazla ihlal edildiğinde, duygusal gelişimini henüz tamamlamadığı için, farklı niyette olan bir dokunuşu çocuk ayırt edemeyecek, kendini kötü hissetse bile dile getiremeyecektir. Çünkü durumu normalleştirmiş ve sevgiyle bağdaştırmıştır.

Burada önemli olan çocuğa; ondan kaç, buna yaklaşma, şöyle bağır, böyle çağır diye güvensizlik içeren kelimeler yüklemek yerine büyüme süreci içerisinde davranışlarla kazanımı edindirmektir.

Aileden biri bile olsak, kişisel alan farkındalığının oluşması için çocuktan izin istemek, ya da odasına girerken kapıyı çalmak veya bir eşyasını kullanırken yine izin istemek çok önemli ufak kurallardır.

Hayır dediğinde hemen susturmayıp dinlemek, akraba çocukları dahi olsa oyuncuğunu kişisel eşyasını veya kıyafetini paylaşmak istemediğinde ona saygı göstermek gerekir. Kıyafeti başka çocuğa verilirken bile izin istenmeli açıklama yapılmalıdır.

Yetişkinler olarak davranışlarımızı bu şekilde ayarlırsak, istemediğinde hayır diyebilecek özgüveni kendiliğinden oluşacaktır. Birinci derece aile fertleri çocuğun kişisel alanı içine girebilecek tek gruptur.

Çocuğun kişisel alanının dışında olanlar ise yabancılar ve tanıdıklar dediğimiz gruptur. Fakat yeri geldiğinde tanımadığımız insanlara merhaba veya bir sırada kuyrukta günaydın diyebiliyoruz. Çocuğa bir yandan yabancılarla konuşma derken bizim, onların gözü önünde yabancılarla kurduğumuz diyaloglar onlara karışık mesajlar iletacaktır. Acil bir durumda arayacağı veya yardım isteyeceği kişi yabancı biri olabilir. Veya bir doktor bir itfaiye gibi yabancı fakat günlük hayatımızda aramızda gerektiği kişiler vardır.

O nedenle yabancılarla konuşma demek yerine, seçici ve temkinli olması gerektiğini ısrarla öğretmeliyiz. Yani sınırları çizirken dikkat etmeliyiz. Güvenmemek yerine insanlara güvenmeyi öğretmeliyiz fakat kime nerede nasıl davranmamız gerektiğini düzenli aralıklarla tekrar tekrar öğretmeliyiz. Burada yine aile ve etkileşim içinde olduğumuz yakın kişilerin rol model olması çok önem taşımaktadır.

Kişisel alanına saygılı olduğumuzda, hayır demesine müsaade ettiğimizde, sihrili sözcüklere (rica etmek lütfen demek teşekkür etmek gibi) dikkat ettiğimizde, odasına girerken kapıyı çaldığımızda, eşyasını kullanırken izin istediğimizde, yanağından öpmek için izin istediğimizde, kişisel alan kavramı çocukta otomatik oluşmaya başlayacaktır.

Özgüveni olan ve hayır diyebilen bir çocuk, yabancı yakın kavramı arasında kiminle nasıl konuşacağını ayırt eder.